

מא. התייחסות תלמידי רבינו למופתים שנעשו על ידו

הרה"ק רבי יצחק זי"ע מווארק, תלמידו המובהק של **הרבי רבי בונם זי"ע**, אמר פעם בזה הלשון: "הנה לשבח את רבינו הקדוש זי"ע ב'מופתים', דומה כמו לשבח את הגבירה תמרי"ל, שיש בביתה 'לוקשען ברעייט'! באותה מדה ממש, היו נחשבים 'מופתים' אצל הרבי רבי בונם זי"ע".

הרה"ק רבי יצחק זי"ע

מב. וישב יצחק בגור - באיזה עיר לגור

החסיד ר' יה אברהם מאוסטרלנקי ז"ל, שהיה יליד דאברין וגר בדאברין, היה ^{אוצר החכמה} **נאפק באיזה מקום יגור**, כי במקרה הציעו לו דירה בעיר אחרת, ולא רצה ^{אוצר החכמה} **לזליט בעצמו עד שישאל לרבו**. ונסע לפרשיסחא אל **הרבי רבי בונם זי"ע**, בשבוע של פרשת תולדות. ואמרו לו החסידים היושבים שם, שיעמיד צלוחית שכר בסעודת יום חול, ואז כשהרבי יאמר תורה, ימצא בתורה זו פתרון ספיקות של כל אדם, במה שרוצה לשאול. וכן הוי. כשהזכירו את שמו של ר' זכריה אברהם שמעמיד צלוחית שכר, אמר הרבי: "וישב יצחק בגור", אגב גררא! כשבא לאדם ע"י הזדמנות איזה מקרה, יבין כי מן השמים הוא. וישב שם, עד שיראה הזדמנות ההיפוך".

מג. החסיד ר' הערש בער גראבעוויצער זצ"ל

רבי בן ציון אוסטרובער זצ"ל, סיפר פעם אחת, מגודל מדרגת הרה"ח המפורסם ר' צבי דוב, הנקרא ר' **הערש בער גראבעוויצער זצ"ל** (להבדיל מר' לייזער דוב (בער) גראבעוויצער זצ"ל, שהיה בחתונה באוסטיליה). וכך סיפר ר' בן ציון: "פעם אחת אמר עליו **הרבי רבי בונם זי"ע**, שהוא רואה שבשמים מכתירין לרבי הערש בער כתרים! ופעם אחרת אמר רבינו לר' הערש בער בזה הלשון: "הנני מבטיח לך, שכסף על לחם לא יהיה לך כל ימי חיך! ואולם, באם אגביה אותך למעלה מן כיפת הרקיע, תראה שעל עניני העולם הזה. לא כדאי להתאנח כלל".

מד. רבי ברוך שפירא מטשיזעווא מבקש לנסוע לפשיסחא דרך ז'עליכאו

ועוד סיפר רבי בן ציון אוסטרובער זצ"ל: פעם אחת שמעתי את הסיפור דלהלן מפי ה'בעל מעשה' עצמו, היינו מפי הרה"ק רבי ברוך טשיזאווער זצ"ל, שסיפר כך: "פעם אחת עמדתי לנסוע לרבינו הקדוש זי"ע לפשיסחא. שכרתי עגלה לצורך הנסיעה, והתניתי עם העגלון בתנאי קודם למעשה, שיעשה תחנת מנוחה לתת מספוא לסוסים בעיר ז'עליכאו, וישהה שם זמן מועט. כוונתי היתה, שתהיה לי שהות להכנס לבקר את הרה"ק רבי שמעון דייטש זצ"ל, שהיה גר שם. (וכידוע, היה רבי שמעון דייטש מראשי המתגדים על דרך פשיסחא, עוד מימי היהודי הקדוש זי"ע). ואמנם, מצאתי עגלון שנוסע לפשיסחא, אולם, לא הסכים לנסוע בתנאים שלי, כי אמר שהוא ממהר מאד ואין באפשרותו לעצור בז'עליכאו. ואני התעקשתי אתו ובקשתי, שלכל הפחות יאות לעצור כרבע שעה בז'עליכאו! והוא בשלו, שבשום פנים ואופן לא מוכן לתנאי שלי, וכי הוא מוכן לקחתני אך ורק ישירות לפשיסחא. והיות ולא היתה לי ברירה אחרת, כי לא היה בנמצא עגלון אחר שיסכים לתנאים שלי, נסעתי עם העגלון הזה. וכאשר הגעתי לפשיסחא ונכנסתי לקודש פנימה, לא נתן לי רבינו את ידו ל'שלום!' והיה לי מזה עגמת נפש גדול. וכאשר יצאתי החוצה בפחי נפש, נכנסתי לבית המדרש ופגשתי את הרה"ק רבי מענדיל זי"ע מקאצק, ולשאלתו מדוע פני זועפים, ספרתי לו את מה שקרה, שרבינו התעלם ממני ולא נתן לי 'שלום'. התחיל הרבי מקאצק לחקור אותי, ובקש ממני שאספר לו מה קרה אתי מהרגע הראשון שהחלטתי לנסוע לפשיסחא עד הגיעי הנה. וכאשר ספרתי לו את כל הסיפור, תפס מיד שזה היה מצד הקפדת רבינו על 'רצוני' לנסוע דרך ז'עליכאו, ועל אשר היה בדעתי להפגש עם רבי שמעון דייטש! ומיד לקח אותי רבי מענדל'י בידו, ונכנס עמי אל הקודש פנימה, להמליץ בעדי לפני רבינו זי"ע. וכך טען רבי מענדל'י בפני רבינו זי"ע: "מה חטא ומה פשע בזה ידידנו רבי ברוך? הלא סוף כל סוף לא היה בז'עליכאו, ולא קבל את פניו של הרב דשם? האם בשביל מחשבה בלבד יכבד עווננו כל כך"? אזי פתח רבינו את פה קדשו וענה לרבי מקאצק בזה הלשון: "הלא הסיבה שלא הוציא רבי ברוך מחשבתי לפועל, לא מצידו היתה, אלא מפני שאני הזמנתי לו את הבעל עגלה הזה, שנוסע ישירות לפשיסחא, ולא הסכים להמתין בז'עליכאו אפילו זמן מועט! וזולת זאת. בודאי היה מקבל

פני הרב בז'עליכאוו"!.. ראו אתם הדור, עד כמה שצריך להזהר בגחלתן של צדיקים!.

מה. במעשה צדקה אין לעשות חכמות

הרה"ק רבי שאול זצ"ל מעיר ראווע, היה תלמיד רבינו הקדוש **הרבי רבי בונם זי"ע**. ומלפני שנהיה רב ומנהיג עדה בעיר ראווע, היה סוחר גדול ורגיל היה לנסוע כל שנה ליריד הגדול בלייפציג לקנות סחורות שונות על מנת למכרם בעירו. פעם אחת אירע מעשה, שאחד הסוחרים שבא גם הוא לקנות סחורות, נגנב ממנו כל צרור כספו, ולא היה לו במה לרכוש סחורות. דבר זה העיק מאד על אותו סוחר, וגרם לו עגמת נפש מרובה ושברון לב, וביחוד היה מדוכא ביותר, כי את הכסף שנגנב ממנו לקח בהלואה, ולא ידע את נפשו במר לו איך יחזיר את הלואתו. הסיפור הזה נודע להרה"ק רבי שאול הנ"ל, וטיכס עצה איך אפשר לעזור לאותו סוחר אומלל? ועלה בדעתו לעשות סעודה גדולה לפני תום היריד, והזמין את כל ההיימישער סוחרים, בערך מאה איש, והכין להם סעודה כיד המלך בשר ודגים וכל מטעמים. וכטוב לב הסוחרים ביין, קם רבי שאול על רגליו ואמר: "אחי ורעי, כולנו יודעים מה שקרה לידידנו הסוחר שכל כספו נגנב ממנו, ואין לו מעות במה לקנות סחורה, וביחוד שכל הכסף לא היה שלו אלא מלוה בידו. ועכשיו, איך אנחנו יכולים לעמוד מנגד ולראות אותו חוזר מבויש לביתו בלי פרוטה לפורטה? אנחנו, כל אחד מאתנו יסע לביתו שמח וטוב לב, ואילו הוא יבוא ח"ו בשברון לב ובבזיון גדול! לכן אני מציע, שכל אחד מאתנו יתן את חלקו באופן יחסי לסכום הכסף הנגנב, ונתן לו את הכסף למען יוכל גם הוא לקנות סחורה ולנסוע הביתה בשמחה!" כל הסוחרים שמעו לקול קריאתו הנרגשת של רבי שאול, ונתנו כל אחד את חלקו לרבי שאול שהלך תיכף לאותו הסוחר לבשרו על הטובה. ויהי כאשר בא רבי שאול אל אותו סוחר ויספר לו את כל הסיפור, אמר לו בדרך הלצה: "הלוא גם אתה סוחר כמונו, צריך גם אתה לתת את חלקך כמו כל הסוחרים".. וכמובן נתרצה הסוחר להצעה זו, ויקח את הכסף ויקנה את הסחורה הדרושה לו, ונסע הביתה בשמחה ובטוב לב. וגם הרה"ק רבי שאול זצ"ל נסע גם הוא לביתו, והיה דרכו בקודש תמיד בעת שחזר מלייפציג, היה עובר דרך פשיסחא. וכעת, ברגע שרק דרך על